

**UCHWAŁA NR XXVII/158/20
RADY GMINY DOBROMIERZ**

z dnia 3 grudnia 2020 r.

w sprawie wydłużenia terminu obowiązywania Strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Dobromierz na lata 2014 - 2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) oraz art. 17 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1876) uchwała się, co następuje :

§1. Wydłuża się termin obowiązywania Strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Dobromierz 2014 – 2020, przyjętej uchwałą Nr XLI/223/14 z dnia 07 lutego 2014 r., do dnia 31 grudnia 2021 r.

§2. Strategia rozwiązywania problemów społecznych Gminy Dobromierz na lata 2014 - 2021 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dobromierz.

§4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący Rady
(-) Leszek Sokalski

**Uzasadnienie
do UCHWAŁY NR XXVII/158/20
RADY GMINY DOBROMIERZ**

z dnia 3 grudnia 2020 r.

w sprawie wydłużenia terminu obowiązywania Strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Dobromierz na lata 2014 – 2020

Zgodnie z art. 17 ust.1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Przyjęta uchwałą nr Nr XLI/223/14 Rady Gminy Dobromierz z dnia 07 lutego 2014 r., Strategia rozwiązywania problemów społecznych Gminy Dobromierz na lata 2014 – 2020, obowiązuje do 31 grudnia 2020 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił w I połowie br. do opracowania dokumentu na lata następne, jednak panująca od marca epidemia COVID -19 oraz wprowadzane restrykcje i ograniczenia związane z bezpieczeństwem, wydłużają proces pozyskiwania i analizy danych, w szczególności zebranie danych z badania ankietowego wśród mieszkańców gminy. Analiza obowiązującej Strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Dobromierz na lata 2014 – 2020, w szczególności zawartych w niej celów i kierunków działań, wykazała jej aktualność również w roku 2021, tym samym uzasadnia wydłużenie terminu jej obowiązywania do 31 grudnia 2021 r.

W załączonej do projektu niniejszej uchwały Strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Dobromierz na lata 2014 – 2021 dokonano wyłącznie korekty lat obowiązywania i nie aktualizowano jej treści. Dane w niej zawarte są zgodne ze stanem faktycznym obowiązującym na dzień przyjęcia uchwały Nr XLI/223/14 w dniu 07 lutego 2014 r.

Zgodnie z powyższym, podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.

WÓJT
(-) Jerzy Ulbin

Załącznik
do UCHWAŁY NR XXVII/157/20
RADY GMINY DOBROMIERZ
z dnia 3 grudnia 2020 r.

**STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH
GMINY DOBROMIERZ
NA LATA 2014 -2021**

I. Podstawa prawna.

Art. 17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876) nakłada na gminę obowiązek opracowania strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Strategia zawiera diagnozę sytuacji społecznej, prognozę zmian, określa także cele strategiczne, kierunki działań i sposób realizacji oraz wskaźniki realizacji tych działań. Dokument został opracowany w oparciu o aktualny stan prawny wszystkich niezbędnych aktów prawnych, które mają istotny wpływ na jego konstrukcję i rozwiązywanie problemów społecznych, w szczególności z zakresu ochrony zdrowia, oświaty, edukacji, działalności pożytku publicznego i wolontariatu, promocji zatrudnienia, rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz budownictwa socjalnego. Jego zawartość uwzględnia kierunki określone w planowaniu strategicznym przyjętym na poziomie ogólnokrajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym oraz w prawie wspólnotowym państw członkowskich Unii Europejskiej.

II. Wstęp.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych Gminy Dobromierz na lata 2014 -2021 jest dokumentem wyznaczającym główne kierunki działań gminy w obszarze polityki społecznej. Stanowi integralną część Strategii Rozwoju Gminy Dobromierz oraz jest próbą odpowiedzi na pytanie, jakie działania należałoby podjąć, by mieszkańcy naszej lokalnej społeczności mogli najpełniej zaspokajać swoje potrzeby i realizować plany życiowe.

Zadaniem polityki społecznej jest wzmacnianie potencjału społecznego mieszkańców w taki sposób, by byli oni w stanie samodzielnie rozwiązywać problemy stojące przed nimi, by pragnęli i potrafili podejmować aktywne działania na rzecz wspólnego dobra. To także tworzenie rozwiązań systemowych, mających na celu pomoc osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnych sytuacjach życiowych i których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. To przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu na rzecz przywrócenia takim osobom możliwości pełnego uczestnictwa w życiu społecznym. W realizacji tych zadań konieczna jest wzajemna współpraca zarówno jednostek administracji publicznej wszystkich szczebli, jak i współdziałanie władz lokalnych z sektorem pozarządowym. Tylko połączenie sił i wspólna realizacja programów i projektów na rzecz mieszkańców gminy, gwarantuje skuteczność podejmowanych w obszarze polityki społecznej działań. Zadaniem Strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Dobromierz na lata 2014-2021 jest więc wyznaczenie takich kierunków działań w obszarze polityki społecznej, które zmierzają do poprawy jakości życia mieszkańców naszej gminy.

Źródłem finansowania programów i projektów zawartych w opracowanym dokumencie, będą środki własne Gminy Dobromierz, środki z budżetu państwa, środki pozyskane z Unii Europejskiej, środki pozabudżetowe, a także środki własne partnerów, którzy włączą się w realizowane przedsięwzięcia.

Niniejszy dokument opracował Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobromierzu na podstawie danych zawartych w:

1. Ocenie zasobów pomocy społecznej za rok 2012,
2. statystykach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobromierzu, Powiatowego Urzędu Pracy w Świdnicy, Urzędu Gminy w Dobromierzu oraz jednostek podległych,
3. badaniu ankietowym przeprowadzonym wśród mieszkańców Gminy Dobromierz.

III. Charakterystyka Gminy Dobromierz.

1. Położenie, podział administracyjny i uwarunkowania geograficzne.

Gmina Dobromierz położona jest na pograniczu Obniżenia Podsudeckiego, Podgórze Bolkowsko-Wałbrzyskiego oraz Pogórze Kaczawskiego. Przez teren Gminy przepływają dwie rzeki: Strzegomka oraz Nysa Szalona. Na pierwszej z tych rzek utworzono zbiornik wody pitnej „Dobromierz”, który jest administrowany przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu. Przez gminę przebiegają dwa ważne szlaki komunikacyjne: Wrocław – Jelenia Góra oraz Legnica – Jawor – Wałbrzych, co ma duże znaczenie zarówno dla inwestorów, jak i turystów.

Gmina Dobromierz należy administracyjnie do powiatu świdnickiego i usytuowana jest w centralno-południowej części województwa dolnośląskiego.

Gmina Dobromierz na tle mapy kraju, województwa i powiatu

Źródło: strona internetowa www.dobromierz.pl

Gmina Dobromierz posiada rolniczo-przemysłowy charakter, o czym decyduje znaczna część użytków rolnych (około 70 % powierzchni) oraz bogate złoża granitu znajdujące się w jej północno-wschodniej części. Wydobycie granitu odbywało się tu już w XIX w. Obecnie znajduje się tu i działa 6 większych kamieniołomów, głównie we wsiach Borów, Czernica i Gniewków oraz kilkadziesiąt zakładów kamieniarskich.

W skład gminy wchodzi 12 miejscowości oraz 4 przysiółki, które tworzą 12 sołectw, tj. Borów, Bronów, Czernica, Dobromierz z przysiółkami Serwinów i Bronówek, Dzierzków, Gniewków, Jaskulin, Jugowa, Kłaczyna z przysiółkami Celów, Pietrzyków, Rostoka, Szymanów z przysiółkami Siodłkowice. Centrum administracyjne gminy znajduje się w Dobromierzu.

Mapa Gminy Dobromierz

Źródło: strona internetowa www.dobromierz.pl

Gmina posiada bardzo malownicze tereny, które rozpościerają się od sztucznego zbiornika wody pitnej do jej południowych terenów, które obejmują otulinę Książańskiego Parku Krajobrazowego. Zabytki znajdujące się na terenie Gminy Dobromierz, przede wszystkim liczne zespoły pałacowo-parkowe czy piękne kościoły niewątpliwie podwyższają jej walory turystyczne i krajobrazowe. Przez gminę przebiega ponadto zielony turystyczny „Szlak Grodów Piastowskich”, który łączy się z niebieskim „Szlakiem Legii Nadwiślańskiej”.

Obszar gminy obfituje również w chronione i rzadkie gatunki roślin i zwierząt. Wśród roślin na wyróżnienie zasługują między innymi dziewięsił bezłodygowy, kukułka bzoza czy storczyk męski, natomiast do rzadkich zwierząt należą nietoperz mopek, rzekotka drzewna, bóbr, wydra, wąż gniewosz czy przepiórka.

Głównym celem Gminy Dobromierz jest stworzenie dogodnych warunków dla inwestorów zarówno krajowych jak i zagranicznych. Wykorzystanie naturalnych walorów krajobrazowych i turystycznych, które mogłyby stworzyć dogodne zaplecze dla szeroko rozumianej działalności turystycznej, gastronomicznej czy rekreacyjno-wypoczynkowej. Szczególne znaczenie posiada zatem budowa w

najbliższym czasie kanalizacji wodno-ściekowej, a przystąpienie Gminy Dobromierz do Lokalnej Organizacji Turystycznej „Księstwo Świdnicko-Jaworskie” stwarza dodatkową szansę na realizację zamierzonych celów.

2. Demografia.

Struktura demograficzna w Gminie Dobromierz w latach 2010-2013

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013 (30.VI.)
MIESZKAŃCY (w osobach)				
Ogółem	5400	5389	5331	5288
Wiek 0-17	870	865	858	860
Wiek produkcyjny	3784	3767	3691	3614
Wiek emerytalny	746	757	782	814
KOBIETY (w osobach)				
Ogółem	2714	2706	2683	2663
Wiek 0-17	425	406	397	395
Wiek produkcyjny	1745	1748	1715	1692
Wiek emerytalny	544	552	570	576
MĘŻCZYŹNI (w osobach)				
Ogółem	2686	2686	2649	2625
Wiek 0-17	445	459	461	465
Wiek produkcyjny	2039	2019	1976	1922
Wiek emerytalny	202	205	212	238

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Urzędu Gminy Dobromierz

3. Oświata i kultura.

Na terenie Gminy Dobromierz funkcjonują następujące placówki oświatowe: Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Dobromierzu, Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Gniewkowie i Zespół Szkół im. Henryka Sienkiewicza w Roztoce, w skład którego wchodzi szkoła podstawowa i gimnazjum gminne. Oprócz przynależnych do każdej ze szkół oddziałów przedszkolnych, w których kształcą się 5-cio i 6-cio latki, funkcjonują w gminie także trzy punkty przedszkolne (jeden w Dobromierzu i dwa w Roztoce), do których uczęszcza łącznie 58 dzieci w wieku od 3-5 lat. Na dzień 9 października 2013 r. statystyki Urzędu Gminy podają, że w szkołach podstawowych (łącznie z oddziałami przedszkolnymi) naukę pobiera 379, a w gimnazjum 134 uczniów. W związku z tym, że do obwodów przynależnych do każdej szkoły należą wioski odległe

więcej niż 3 km od siedziby placówki, Gmina Dobromierz zapewnia uczniom codzienny dowóz na zajęcia lekcyjne. Z bezpłatnego dowozu korzystają również niepełnosprawni uczniowie, którzy odbywają naukę w placówkach specjalnych, znajdujących się w sąsiednich miastach. Do tego celu gmina wykorzystuje zakupione przy współfinansowaniu ze środków Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych, 2 mikrobusy 9-cio osobowe, z których jeden posiada przystosowanie do przewozu osoby niepełnosprawnej na wózku inwalidzkim.

Ważnym elementem dla rozwoju i integracji społeczności lokalnej jest organizacja przez gminę działalności kulturalnej i sportowej. Zajmuje się tym Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji, który swoje centrum posiada w Dobromierzu. Mając pod opieką świetlice wiejskie w Czernicy, Gniewkowie, Dzierzkowie, Borowie, Roztoce, Jugowej, Kłaczynie, Bronowie, Szymanowie, Pietrzykowie, Gminną Bibliotekę Publiczną, organizuje imprezy kulturalne i sportowe w każdej miejscowości gminy. Organizuje również szereg zajęć pozalekcyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym bardzo wysoko ocenianych przez mieszkańców gminy zajęć sportowych.

Wykorzystuje do tego zlokalizowane na terenie gminy obiekty sportowe:

- kompleks „Orlik” w Roztoce - boisko do gry w piłkę siatkową oraz koszykową, boisko do gry w piłkę nożną, zaplecze sanitarne, boiska ze sztuczną nawierzchnią;
- boisko w Roztoce wraz z trybunami i szatniami użytkowane przez Ludowy Klub Sportowy „Granit” Roztoka;
- boisko w Dobromierzu wraz z szatnią sportową użytkowane przez Ludowy Klub Sportowy „Płomień” Dobromierz;
- boisko w Kłaczynie wraz z trybunami i szatniami użytkowane przez Ludowy Klub Sportowy „Nysa” Kłaczyna;
- boiska trawiaste w Borowie, Czernicy, Dzierzkowie, Gniewkowie, Jugowej, Szymanowie;
- place zabaw we wszystkich miejscowościach gminy – wyposażone w nowe certyfikowane urządzenia zabawowe.

W działalność kulturalną i sportową gminy aktywnie włączają organizacje pozarządowe, parafie, rady sołeckie, szkoły, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ochotnicza Straż Pożarna, kluby sportowe i osoby fizyczne.

4. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna.

Podstawową opiekę lekarską dla mieszkańców Gminy Dobromierz świadczy Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Praktyka Lekarza Rodzinnego Jan Walski w Dobromierzu i Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ZDROWIE” Andrzej Martynow w Roztoce. Opiekę pielęgniarską realizuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Pielęgniarstwa, Rehabilitacji i Opieki Paliatywnej CARITAS Diecezji Świdnickiej z siedzibą w Dobromierzu i Roztoce. W ramach tej opieki pacjenci mogą bezpłatnie uzyskać:

- opiekę medyczną nad chorym i bieżącą kontrolę jego stanu zdrowia;

- wykonywanie iniekcji, zmiana opatrunków i inne zabiegi medyczne wg zleceń lekarza;
- wykonywanie EKG, stawianie baniek, zdejmowanie szwów;
- wizyty patronażowe u małych dzieci;
- pomoc osobom samotnym w dotarciu do szpitala lub ośrodka zdrowia;
- pielęgnację odleżyn i innych długotrwałych ran;
- pobieranie materiałów do badań analitycznych w domu pacjenta;
- kontynuowanie pielęgnacji chorego po leczeniu szpitalnym;
- pośrednictwo w załatwianiu potrzeb socjalno-bytowych oraz nawiązaniu kontaktu z urzędami i parafią;
- w miarę możliwości wypożyczenie sprzętu rehabilitacyjnego;
- poradnictwo w sprawach medycznych i dotyczących zasad pielęgnacji chorego w domu;
- edukację w zakresie ciąży i prawidłowej pielęgnacji dziecka;
- edukację w zakresie przeciwdziałania chorobom społecznym i patologiom;
- zabiegi rehabilitacyjne zlecone przez lekarza.

Dla tych mieszkańców, którzy borykają się z chorobą alkoholową, bądź innymi uzależnieniami, gmina organizuje stałe zajęcia motywujące do podjęcia leczenia odwykowego i wspierające dla osób utrzymujących abstynencję. W działaniach tych wspomaga Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która posiada kompetencje do kierowania wniosków do Sądu Rejonowego, celem nałożenia obowiązku leczenia odwykowego dla osób, które nie poddają się dobrowolnemu leczeniu, a swoim postępowaniem zaniedbują obowiązki rodzinne, powodują rozpad rodziny, zakłócają porządek lub stosują przemoc w rodzinie.

*Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dobromierzu
w zakresie osób uzależnionych w latach 2010 -2012*

Kategoria działania	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
Wszczęcie postępowania na złożony wniosek	8	10	17	18
Dobrowolne podjęcie leczenia odwykowego	3	2	6	2
Zawieszenie postępowania	0	0	0	0
Wniosek skierowany do sądu	4	6	3	6
Umorzenie postępowania	1	0	6	6
Brak decyzji w danym roku	0	0	2	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych GKRPA w Dobromierzu

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Obowiązek zapewnienia realizacji zadań pomocy społecznej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na administracji rządowej. W tym celu na terenie Gminy Dobromierz powołano 27 marca 1990 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jako gminną jednostkę organizacyjną realizującą zadania w zakresie pomocy społecznej. Zadaniem Ośrodka jest wspieranie osób i rodzin zamieszkałych na terenie gminy w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka, poprzez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem, zgodnie z celami i możliwościami pomocy społecznej. Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

IV. Diagnoza problemów społecznych Gminy Dobromierz z perspektywy pracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobromierzu.

Problemy społeczne, to pojęcie szeroko rozumiane w każdym społeczeństwie, obejmuje ono bowiem zachowania, zjawiska i procesy społeczne dostrzegane przez elementy tego społeczeństwa jako istotne sprawy wymagające podjęcia praktyk mających na celu przeciwdziałanie, ograniczenie a także rozwiązanie tychże problemów. Pod nazwą problemów społecznych mieszczą się te zjawiska, które postrzegane są i odczuwane przez znaczącą część społeczeństwa.

System pomocy społecznej, jako jeden z elementów zabezpieczenia społecznego polityki społecznej państwa, ma za zadanie wspieranie osób i rodzin, które z przyczyn obiektywnych nie są w stanie zaspokoić swoich elementarnych potrzeb życiowych. Zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: 1) ubóstwa; 2) sieroctwa; 3) bezdomności; 4) bezrobocia; 5) niepełnosprawności; 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby; 7) przemocy w rodzinie; 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi; 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności; 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych; 11) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą; 12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;

13) alkoholizmu lub narkomanii; 14) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej; 15) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

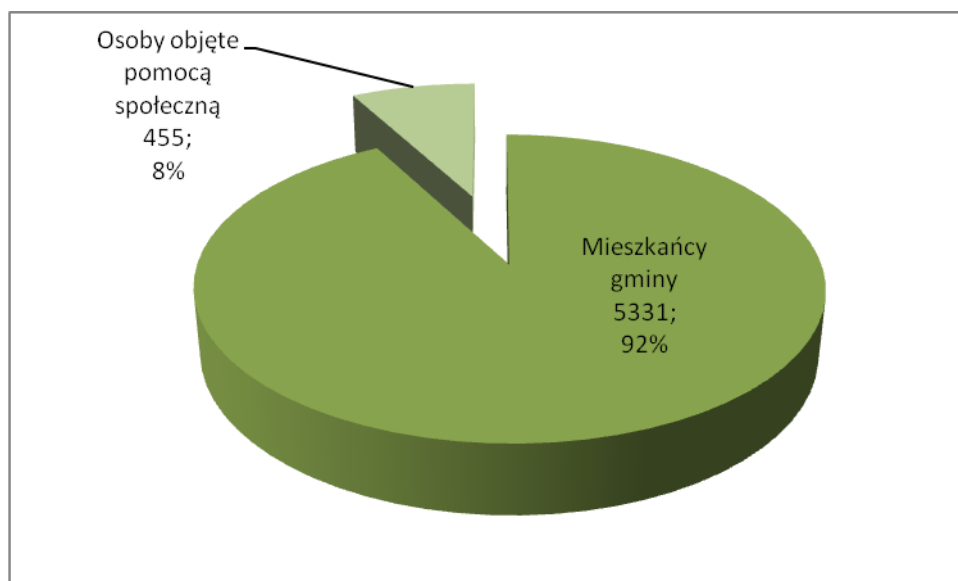
14)

Osoby objęte pomocą społeczną w latach 2010-2012

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA			
Liczba osób	436	443	455
W tym osoby długotrwale korzystające	181	232	231
Liczba rodzin	303	303	323
Liczba osób w rodzinach	879	854	870
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE			
Liczba osób	291	285	312
Liczba rodzin	283	276	304
Liczba osób w rodzinach	795	737	785
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE NIEPIENIĘŻNE			
Liczba osób	333	338	379
Liczba rodzin	230	239	269
Liczba osób w rodzinach	702	711	762

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej na rok 2012

Osoby korzystające z systemu pomocy społecznej a ludność gminy w roku 2012

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych GOPS w Dobromierzu

Jak obrazuje powyższa tabela, liczba osób objętych systemem pomocy społecznej ulega corocznie zmianom. Wynika to głównie z poziomu ubóstwa. Jednak decydujący wpływ na korzystanie z systemu pomocy społecznej, nie tylko w gminie ale w całym kraju, mają regulacje prawne zawarte w ustawie o pomocy społecznej i innych aktach normatywnych, a podstawową przesłanką uzyskania prawa do świadczeń jest spełnienie kryterium dochodowego osoby i rodziny, które w przypadku osoby samotnie gospodarującej aktualnie wynosi 542 zł, a w przypadku osoby w rodzinie 456 zł. W 2010 roku pomocy społecznej udzielono 436 osobom, w 2011 - 443 osobom a w roku 2012 - 455 osobom, co stanowi 8% ogółu mieszkańców zamieszkujących na terenie Gminy Dobromierz.

Wśród osób korzystających ze wsparcia, zdecydowana większość objęta jest pomocą niepieniężną, głównie pracą socjalną i pomocą rzeczową w formie żywności. Pomimo takiego stanu rzeczy, obserwuje się jednak coroczny wzrost nakładów pieniężnych na realizację zadań statutowych Ośrodka. W 2011 roku na pomoc społeczną wydatkowano środki finansowe w kwocie 2 997 164 zł, w tym na realizację zadań zleconych 1 530 697,50 zł. W kolejnym, 2012 roku, nakłady na pomoc społeczną wyniosły 3 190 844,93 zł, w tym na realizację zadań zleconych 1 528 252,56 zł. Porównując te dwa kolejne lata obserwujemy wzrost wydatków na poziomie 6%. Z analizy rzeczowej poszczególnych wydatków wynika, że największy udział w wydatkach stanowiły wydatki na realizację świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. Wśród zadań pomocy społecznej największy udział stanowią wydatki na zasiłki i pomoc w naturze. Znacząco zauważa się również opłatę za pobyt mieszkańców naszej gminy w domach pomocy społecznej, gdzie w 2012 r. pobyt 10 osób wyniósł 192 499,45 zł. Należy zaznaczyć, że tylko środki finansowe przeznaczone na wypłatę świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego należą do zadań zleconych finansowanych z budżetu państwa. Pozostałe wydatki przeznaczone na pomoc społeczną należą do zadań własnych finansowanych ze środków gminy i środków pochodzących z dotacji celowych uzyskanych z budżetu państwa na dofinansowanie realizacji zadań własnych gminy.

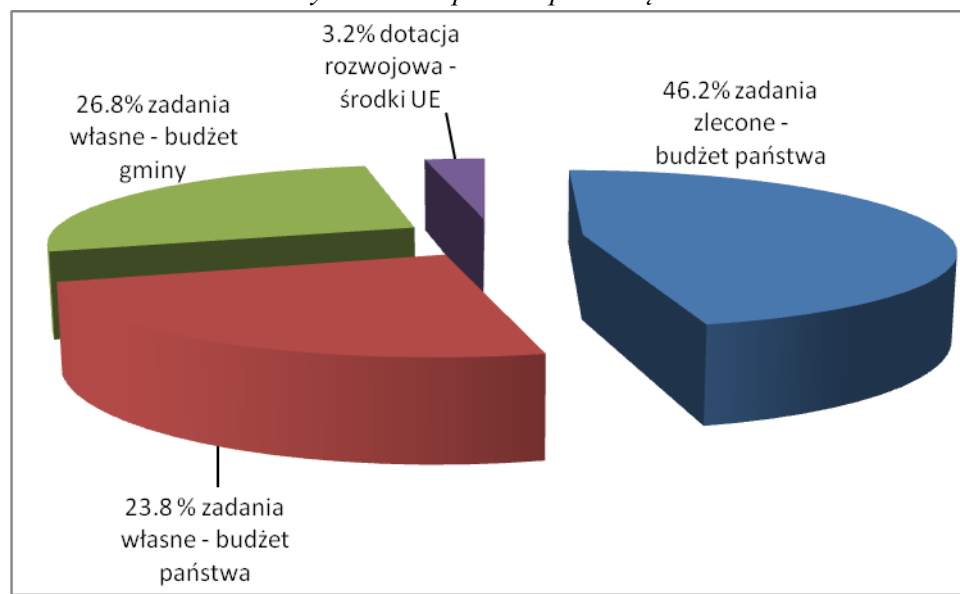
Źródła finansowania zadań pomocy społecznej w 2012 roku wg klasyfikacji budżetowej

Klasyfikacja budżetowa	Wydatki ogółem	Budżet Państwa zadania zlecone	Budżet Państwa zadania własne	Budżet Gminy zadania własne	Budżet Państwa Dotacja rozwojowa
Rozdział 85202 Domy Pomocy Społecznej	192 499,45	0,00	0,00	192 499,45	0,00
Rozdział 85204 Rodziny zastępcze	1 821,40	0,00	0,00	1 821,40	0,00
Rozdział 85212 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na	1 528 672,23	1 521 794,16	0,00	6 878,07	0,00

ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego					
Rozdział 85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	15 358,81	6 458,40	8 900,41	0,00	0,00
Rozdział 85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	639 644,74	0,00	378 000,00	261 644,74	0,00
Rozdział 85215 Dodatki mieszkaniowe	69 375,18	0,00	0,00	69 375,18	0,00
Rozdział 85216 Zasiłki stałe	109 960,70	0,00	109 960,70	0,00	0,00
Rozdział 85219 Ośrodki Pomocy Społecznej	491 897,86	0,00	112 500,00	272 971,21	106 426,65
Rozdział 85295 Pozostała działalność	141 614,56	19 200,00	60 698,00	61 716,56	0,00
Rozdział 85415 Edukacyjna opieka wychowawcza	159 336,40	0,00	127 469,12	31 867,28	0,00
OGÓŁEM:	3 350 181,33	1 547 452,56	797 528,23	898 773,89	106 426,65
%	100	46,2	23,8	26,8	3,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych GOPS w Dobromierzu

Struktura wydatków na pomoc społeczną w roku 2012

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych GOPS w Dobromierz

Świadczenia rodzinne udzielone w latach 2010-2013

Wyszczególnienie	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Wykonanie do VI/2013 r.
Liczba rodzin pobierających zasiłki rodzinne	268	230	204	218
Liczba rodzin pobierających zasiłki pielęgnacyjne	172	173	175	176
Liczba rodzin pobierających świadczenia pielęgnacyjne	18	23	36	29
Liczba rodzin pobierających jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka	64	48	40	13
Kwota ogółem wypłaconych świadczeń w zł	1 303 220	1 249 969	1 229 240	602 485

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych GOPS w Dobromierz

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego udzielone w latach 2010-2013

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2013 (I-VI)
Liczba rodzin pobierających świadczenia z FA	37	40	39	37
Liczba osób uprawnionych otrzymujących świadczenia z FA	54	63	61	60
Liczba dłużników alimentacyjnych w gminie	26	30	37	34
Informacja na temat podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych				
Przekazanie komornikowi sądowemu informacji z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	29	22	21	6
Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w PUP	16	6	2	1
Zwrócenie się z wnioskiem do starosty o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	13	12	10	4
Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 KK	10	6	7	11
Skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa	9	6	7	9

jazdy dłużnika alimentacyjnego				
Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego				
Wypłacone świadczenia z funduszu alimentacyjnego ogółem w zł	175 950	212 830	219 209	112 418
Liczba wypłaconych świadczeń	650	717	689	340

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych GOPS w Dobromierz

Dodatki mieszkaniowe przyznane w latach 2010 – 2013

	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Wykonanie do VI/2013 r.
Liczba rodzin pobierających dodatki mieszkaniowe	51	49	46	40
Kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych ogółem w zł	63 904	66 860	61 289	29 702

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych GOPS w Dobromierz

Dane zgromadzone w statystykach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dobromierzu pokazują, że najczęstszym powodem ubiegania się o przyznanie pomocy społecznej, oprócz ubóstwa, było bezrobocie. W roku 2012 r. grupa ta stanowiła blisko 66% ogółu klientów Ośrodka, a w badanym okresie czteroletnim (od 2010 roku) obserwujemy tu cały czas tendencję wzrostową. Na drugim miejscu wśród przyczyn korzystania ze wsparcia zapisuje się długotrwała lub ciężka choroba – w 2012 r. – 28% klientów, następnie niepełnosprawność – 15%. Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym wielodzietności stanowi czwartą pozycję – 10%. Na piątym miejscu -7% znalazły się rodziny dotknięte bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, niepełne i osoby z chorobą alkoholową. Znikomy procent stanowią osoby bezdomne, sieroty i po opuszczeniu zakładu karnego. Dane te obrazują najważniejsze obszary problemów społecznych, jakie dotyczą mieszkańców Gminy Dobromierz na przestrzeni ostatnich lat. Ich utrzymujące się stałe lub lekko wzrostowe wartości, sugerują o ich aktualności w następnych latach.

Powody korzystania z pomocy społecznej w latach 2010 - 2013

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ		LATA			
		2010	2011	2012	2013 (I-VI)
LICZBA RODZIN KORZYSTAJĄCYCH OGÓŁEM		303	303	323	287
UBÓSTWO	1	250	199	247	243
SIEROCTWO	2	2	1	1	2
BEZDOMNOŚĆ	3	2	2	2	1
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	4	21	28	31	27
w tym: WIEŁODZIETNOŚĆ	5	17	22	30	27
BEZROBOCIE	6	175	192	212	203
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	7	38	54	47	33
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	8	83	82	89	74
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO OGÓŁEM	9	10	26	22	25
w tym: RODZINY NIEPEŁNE	10	5	19	22	25
RODZINY WIEŁODZIETNE	11	5	7	1	0
PRZEMOC W RODZINIE	12	0	0	0	0
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	13	0	0	0	0
ALKOHOLIZM	14	18	29	22	9
NARKOMANIA	15	0	0	0	0
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	16	3	6	4	2
BRAK UMIEJĘTNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA MŁODZIEŻY OPUSZCZAJĄCEJ PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE	17	0	1	0	0
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY LUB OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ	18	0	0	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	19	4	1	0	3
SYTUACJA KRYZYSOWA	20	0	0	0	0
KŁĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	21	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych statystycznych GOPS w Dobromierz

Występujące na terenie gminy bezrobocie nie jest zjawiskiem lokalnym. Jest ściśle powiązane z sytuacją rynku pracy na terenie całego kraju, województwa i powiatu. Analizując dane statystyczne zgromadzone przez GUS można zauważyć, że stopa bezrobocia odnotowana w latach 2010-2013 w Powiecie Świdnickim jest wyższa niż w Województwie Dolnośląskim i w kraju, co przekłada się na taką a nie inną sytuację na rynku pracy w naszej społeczności gminnej.

Stopa bezrobocia w kraju, województwie i powiecie w latach 2010 -2013

Obszar, którego dane dotyczą:	2010	2011	2012	2013 (I-VI)
Kraj - Polska	11,5	12,5	13,4	13,2
Województwo Dolnośląskie	12,4	12,4	13,5	13,2
Powiat Świdnicki	12,6	12,9	15,3	14,4

Źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego

Z danych statycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Świdnicy wynika, że na dzień 31 grudnia 2012 r. na terenie Gminy Dobromierz zarejestrowanych było 478 osób bezrobotnych, w tym 77 osób było z prawem do zasiłku dla bezrobotnych, a więc w nieodległej przeszłości świadczyło pracę. W tym okresie odnotowano również 223 osoby długotrwale bezrobotne, tj. osoby, które pozostawały bez pracy przez okres co najmniej 12 miesięcy w ciągu ostatnich 24 miesięcy. Niepokojącym faktem jest to, że w stosunku do roku 2011, liczba długotrwale bezrobotnych w naszej gminie wzrosła o 123%.

Rynek pracy w Gminie Dobromierz w latach 2010 – 2012

Wyszczególnienie	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
Bezrobotni ogółem	462	439	478
Bezrobotni długotrwale ogółem	60	96	223
Bezrobotni z prawem do zasiłku ogółem	60	54	77

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej na rok 2012

Najbardziej widocznym skutkiem bezrobocia jest obniżenie standardu materialnego rodziny. Bezrobocie powoduje zmianę sytuacji społecznej i emocjonalnej całej rodziny, bez względu na wiek jej członków. Częstym zjawiskiem mu towarzyszącym jest izolacja społeczna, kiedy to ograniczone zostają kontakty interpersonalne wszystkich członków rodziny bezrobotnego zarówno ze znajomymi, jak i z dalszą rodziną. Bezrobocie burzy klimat życia rodzinnego, wpływa niszcząco na pełnienie przez rodzinę jej podstawowych funkcji, na realizację określonych zamierzeń, zadań i planów życiowych. Najbardziej bolesnym aspektem bezrobocia jest zagrożenie bezpiecznej egzystencji własnej rodziny. Brak pracy ma negatywny wpływ na ekonomiczną funkcję rodziny. Powoduje jej szybką degradację, potęguje biedę i rozszerza sferę ubóstwa. Skutkiem bezrobocia w rodzinie bywa także osłabienie autorytetu rodziców. W opinii dzieci, zwłaszcza nastolatków, taka sytuacja jest przejawem braku zaradności, nieumiejętności dostosowania się do nowej rzeczywistości społeczno - ekonomicznej czy życiowego nieudacznictwa. Powoduje to zachwianie systemu wartości młodego pokolenia i obniżenie w hierarchii takich wartości jak wykształcenie, uczciwa praca, solidarność. Zachwianie autorytetu rodziców oznacza także naruszenie spójności rodziny i może przynieść niebezpieczne konsekwencje społeczne. Długotrwałe bezrobocie z psychologicznymi jego konsekwencjami prowadzi do poszerzania się obszarów ubóstwa, w dalszej kolejności do marginalizacji i wykluczenia społecznego. Jednym z kluczowych priorytetów pomocy społecznej jest pomoc takim osobom i rodzinom. Do najpilniejszych zadań należy więc przeciwdziałanie bezrobociu. Służyć temu mają różnorodne formy aktywizacji zawodowej, skierowane szczególnie do zagrożonych bezrobociem. Wzrost liczby bezrobotnych świadczeniobiorców powoduje bowiem przyrost ilości zadań z zakresu pomocy społecznej, a co za tym idzie zwiększenie środków finansowych na pomoc.

Następnym, istotnym, problemem w naszej gminie jest pomoc osobom chorym i niepełnosprawnym. Problemy tych osób wiążą się głównie z ograniczonym dostępem do korzystania z porad lekarzy specjalistów, zakupu sprzętu rehabilitacyjnego i dość długiego okresu oczekiwania na zabiegi rehabilitacyjne. Dużym problemem są także bariery architektoniczne w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych jak i w budynkach użyteczności publicznej oraz bariery transportowe. Te główne czynniki nie tylko utrudniają, niekiedy wręcz uniemożliwiają uczestnictwo w normalnym życiu. Choroba i niepełnosprawność prowadzi do pogorszenia kondycji finansowej każdej rodziny. Sytuacja taka to z jednej strony efekt wydatków na leczenie, z drugiej strony ograniczenie dochodów poprzez uniemożliwienie kontynuowania pracy, ograniczenie aktywności zawodowej i zmniejszenie możliwości zarobkowych innych członków rodziny zobowiązanych do świadczeń opiekuńczych. Dlatego tworzenie odpowiednich warunków do pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich rodzin w życiu społeczności lokalnej, to szeroka paleta działań i zadań w obliczu których stają władze lokalne. Warto wspomnieć o starzeniu się naszego społeczeństwa. Gmina stoi więc przed wielkim problemem pomocy osobom starszym.

Rola i pozycja człowieka starego w nowoczesnym, zmodernizowanym społeczeństwie bardzo się zmieniła. Należy pamiętać o tym, że starzenie się jest procesem, dlatego nie powinien to być czas

nagłego wycofania się z lokalnego życia społecznego, kulturalnego i towarzyskiego, ponieważ prowadzi to do osamotnienia i izolacji. Ludzie starzy stanowią w społeczeństwie liczną grupę, dlatego ich potrzeb nie można pominąć. Ogólna dostępność do usług bytowych, urzędowych, mieszkaniowych, a także intelektualnych i zdrowotnych ułatwia życie ludziom starszym i wydłuża okres ich samodzielności społecznej. Proces starzenia się jest nieunikniony, stwarza to zatem konieczność podjęcia wielu zadań, także instytucjonalnych, mających na celu utrzymanie osoby starszej w jej dotychczasowym środowisku oraz zahamowanie tendencji wzrostowej liczby osób ubiegających się o miejsce w domu pomocy społecznej. Uwzględniając specyfikę środowiska osób starszych w obecnych czasach, istnieje konieczność stworzenia systemu, który będzie uwzględniał ich najważniejsze potrzeby i gwarantował godne warunki życia.

Pomoc rodzinom, w tym wielodzietnym, niepełnym oraz problemem bezradności opiekuńczo – wychowawczej to ważna kwestia na jaką należy zwrócić uwagę omawiając najważniejsze problemy społeczne gminy. Problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych uwidaczniają się najczęściej w takich sytuacjach jak: trudności adaptacyjne, niedojrzałość emocjonalna, niezaradność w codziennym prowadzeniu gospodarstwa domowego, nasilające się problemy w środowisku szkolnym dzieci i młodzieży (zachowania konfliktowe, buntownicze, agresywne), łamanie przez młodzież zasad i obyczajów ogólnie panujących. W przypadku trudności w nauce, pomoc dziecku i rodzinie oferuje szkoła, psycholog i pedagog szkolni i specjaliści z poradni psychologiczno - pedagogicznych. Prowadzone są zajęcia profilaktyczne, terapia osób zagrożonych uzależnieniami, ćwiczenia rehabilitacyjne, terapia rodzin, treningi, warsztaty oraz udzielane różne formy pomocy indywidualnej i grupowej. W stosunku do rodziców niewłaściwie sprawujących opiekę przewidziano odpowiednie środki prawnie - instytucjonalne. Mają one służyć zapewnieniu dziecku normalnego dzieciństwa i warunków rozwoju psychofizycznego. Mając na uwadze dobro dziecka i rodziny należy pamiętać, że pomoc powinna być wczesna i mieć charakter profilaktyczny, ochronny i aktywizujący jednostkę lub rodzinę do poszukiwania samodzielnych rozwiązań.

7% rodzin korzystających z pomocy społecznej w 2012 roku stanowiły rodziny z problemem alkoholowym. Jak widać, alkoholizm nie należy do bardziej istotnych problemów społecznych w naszej społeczności lokalnej, jednak nie należy go pomijać. Zwłaszcza, że dotyczy zawsze całej rodziny, uzależnia na całe życie i prowadzi często do przemocy, stanowiąc zagrożenie biologiczne i emocjonalne najbliższych. Skuteczna pomoc polega na umożliwieniu ludziom dotkniętym tą chorobą podjęcia leczenia. Poważnym problemem w podejmowaniu tych działań jest bierna postawa ludzi uzależnionych od alkoholu.

Są przekonani, że ich uzależnienie spowodowane jest czynnikami zewnętrznymi, nie chcą pogodzić się z myślą, że to właśnie oni decydują o swojej sytuacji życiowej. Bardzo ważnym działaniem jest objęcie rodziny alkoholika wszechstronną pomocą. Stworzenie dla dzieci systemu zajęć pozalekcyjnych, również w okresie wakacyjnym, celem nauczenia się wzorcowych zachowań. Z

Raportu końcowego badania ankietowego przeprowadzonego w dniu 6 grudnia 2012 r. wśród 129 uczniów gimnazjum Zespołu Szkół w Roztoce wynika, że 74 % badanych spożywało już co najmniej raz alkohol, najczęściej było to piwo. Do używania narkotyków przyznało się 13% uczniów, a do palenia do papierosów 38%, w tym 17 osób pali codziennie. Na pytanie: „co daje według Ciebie picie alkoholu”: 26 % badanych stwierdziło, że poprawia humor, 21% że ułatwia nawiązanie kontaktów towarzyskich, 3% że leczy choroby. Jednak zadawalającym jest fakt, że wśród badanej młodzieży, 59% populacji jest świadoma, iż spożywanie alkoholu prowadzi do uzależnienia i niszczy życie człowieka. W tym przypadku obserwujemy skuteczność dotychczas zrealizowanych programów profilaktycznych. Ważnym więc elementem lokalnej polityki społecznej, jest ciągle podnoszenie świadomości społeczeństwa i kontynuacja działań profilaktycznych, w tym w szczególności wśród dzieci i młodzieży, stymulujących wszystkich do prowadzenia zdrowego stylu życia bez nałogów.

V. Analiza potrzeb społecznych w oparciu ankiety.

Na potrzeby opracowania niniejszego dokumentu wśród mieszkańców gminy zostało przeprowadzone badanie ankietowe, którego celem była analiza aktualnej sytuacji społecznej w Gminie Dobromierz oraz wyznaczenie priorytetowych celów strategicznych. W badaniu ankietowym wzięło udział 36 mieszkańców, w tym 22 kobiety i 14 mężczyzn, w następujących przedziałach wiekowych:

Kategorie wiekowe	Kobiety	Mężczyźni
13-17 lat	1	2
18-30 lat	5	0
31-49 lat	10	6
50-59 lat	2	5
60 lat i więcej	4	1
Razem	22	14

1. Ocena warunków społecznych.

W pięciostopniowej skali, gdzie 4 oznaczało najwyższą notę – bardzo zadowolony, 0 najniższą – bardzo niezadowolony, ankietowani oceniali następujące obszary życia społecznego:

1) poziom opieki społecznej

% zadowolonych lub bardzo zadowolonych	% niezadowolonych lub bardzo niezadowolonych
67	8

2) poziom doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy

% zadowolonych lub bardzo zadowolonych	% niezadowolonych lub bardzo niezadowolonych
33	22

3) dostępność doradztwa prawnego i psychologicznego

% zadowolonych lub bardzo zadowolonych	% niezadowolonych lub bardzo niezadowolonych
30	22

4) poziom dostępności do podstawowych usług publicznych przez osoby niepełnosprawne

% zadowolonych lub bardzo zadowolonych	% niezadowolonych lub bardzo niezadowolonych
22	25

5) poziom opieki zdrowotnej

% zadowolonych lub bardzo zadowolonych	% niezadowolonych lub bardzo niezadowolonych
47	19

6) poziom dostępności pomocy dla osób uzależnionych

% zadowolonych lub bardzo zadowolonych	% niezadowolonych lub bardzo niezadowolonych
25	22

7) poziom opieki środowiskowej

% zadowolonych lub bardzo zadowolonych	% niezadowolonych lub bardzo niezadowolonych
56	19

8) poziom bezpieczeństwa publicznego

% zadowolonych lub bardzo zadowolonych	% niezadowolonych lub bardzo niezadowolonych
50	22

9) organizacja czasu wolnego

% zadowolonych lub bardzo zadowolonych	% niezadowolonych lub bardzo niezadowolonych
25	30

10) dostęp do Internetu

% zadowolonych lub bardzo zadowolonych	% niezadowolonych lub bardzo niezadowolonych
56	25

2. Najważniejsze problemy społeczne w Gminie Dobromierz.

Poproszono ankietowanych o zidentyfikowanie najważniejszych problemów społecznych występujących na terenie naszej gminy. Każdy ankietowany mógł zaznaczyć dwie odpowiedzi.

Na pytanie „Jakie problemy społeczne rodzin uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy” ankietowani wskazali:

- 1) Bezrobocie 69%
- 2) Alkoholizm i narkomania 39%
- 3) Niski poziom wzajemnej pomocy pomiędzy rodzinami 28%
- 4) Zanikanie tradycyjnych form spotkań rodzinnych 22%
- 5) Niezaradność życiowa 17%

- 6) Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności 11%
- 7) Przemoc w rodzinie 8%
- 8) Niepełnosprawność 2%
- 9) Bezdomność 2%
- 10) Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych 2%

Na pytanie „Jakie problemy społeczne dzieci i młodzieży uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy” ankietowani wskazali:

- 1) Alkohol i papierosy 61%
- 2) Brak pozytywnych wzorców i autorytetów 53%
- 3) Narkotyki 39%
- 4) Brak zorganizowanych form spędzania wolnego czasu 32%
- 5) Bezproduktywne spędzanie czasu wolnego 17%
- 6) Chuligaństwo 14%
- 7) Przemoc ze strony rodziców 8%

Na pytanie: „Jakie problemy społeczne osób starszych uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy” ankietowani wskazali:

- 1) Izolacja społeczna (samotność) 56%
- 2) Brak zorganizowanych form wspólnego spędzania czasu 44%
- 3) Niezdolność do samoobsługi 30%
- 4) Izolacja rodzinna (odrzućenie) 19%
- 5) Niepełnosprawność 17%

Na pytanie: „Jakie problemy społeczne w obszarze opieki zdrowotnej uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy” ankietowani wskazali:

- 1) Mała liczba lekarzy specjalistów/ długi okres oczekiwania na wizytę u specjalisty 92%
- 2) Długi okres oczekiwania na usługi medyczne (wizytę u lekarza pierwszego kontaktu, pielęgniarkę środowiskową) 44%
- 3) Ograniczona liczba wizyt domowych lekarza u osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych 14%
- 4) Długi okres oczekiwania na zabiegi rehabilitacyjne 4%
- 5) Ograniczony dostęp do środowiskowej opieki pielęgniarskiej 3%

Na pytanie: „Jakie problemy społeczne w obszarze edukacji uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy” ankietowani wskazali:

- 1) Brak wykorzystania bazy szkolnej w czasie wolnym od nauki 42%
- 2) Za mało zorganizowanych zajęć pozalekcyjnych 39%
- 3) Niedostateczne wsparcie logopedyczne 39%
- 4) Brak placówek opieki dla dzieci w wieku 0-3 lat (żłobki, kluby dziecięce) 22%
- 5) Niedostateczne wsparcie psychologiczno-pedagogiczne 22%

- 6) Niedostateczna ilość placówek przedszkolnych 5%

Na pytanie: „Jakie problemy społeczne w obszarze sportu i kultury uważa Pan/Pani za najważniejsze na terenie naszej gminy” ankietowani wskazali:

- 1) Za mało zorganizowanych form wspólnego spędzania czasu w świetlicach wiejskich 53%
- 2) Zbyt mało imprez i wydarzeń środowiskowych 44%
- 3) Niewykorzystany potencjał uzdolnionej i utalentowanej młodzieży 39%
- 4) Brak organizacji pozarządowych działających w tym obszarze 17%

3. Najważniejsze zadania, służące rozwiązywaniu problemów społecznych na terenie Gminy Dobromierz.

Poproszono ankietowanych o wskazanie najważniejszych zadań, których realizacja przyczyni się do rozwiązania problemów w sferze społecznej. Ankietowani wskazali:

- 1) Zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów 78%
- 2) Prowadzenie profilaktyki uzależnień dla dzieci, młodzieży i dorosłych 64%
- 3) Zapewnienie dostępu do pedagoga, logopedy i opieki medycznej w szkołach i przedszkolach 61%
- 4) Finansowanie płatnych szczepionek dla dzieci 58%
- 5) Utrzymanie punktu informacyjnego w gminie oferującego usługi doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy (punkt przyjęć Powiatowego Urzędu Pracy) 50%
- 6) Prowadzenie pomocy prawnej i psychologicznej 50%
- 7) Poszerzenie oferty przedszkoli o oddział żłobkowy 42%
- 8) Utrzymanie punktu konsultacyjnego świadczącego pomoc osobom uzależnionym i dotkniętym przemocą 39%
- 9) Organizacja zajęć opiekuńczych dla dzieci w świetlicach środowiskowych 36%
- 10) Prowadzenie usług opiekuńczych dla osób starszych i/lub niepełnosprawnych 36%
- 11) Utworzenie Dziennego Domu Pomocy Społecznej/ Klubu Seniora 33%
- 12) Utworzenie mieszkań chronionych, lokali socjalnych 33%
- 13) Potrzeba pedagogizacji rodziców i dzieci 31%
- 14) Likwidacja barier architektonicznych w urzędach i instytucjach publicznych 28%
- 15) Wspieranie rodzin w funkcjach wychowawczych 28%

VI. Część programowa.

1. Misja Strategii.

PODNIESIENIE POZIOMU ŻYCIA MIESZKAŃCÓW GMINY DOBROMIERZ DZIĘKI SPRAWNEMU SYSTEMOWI WSPARCIA SPOŁECZNEGO.

2.Cele strategiczne.

1) Cel strategiczny 1.

BUDOWA SYSTEMU WSPARCIA NA RZECZ OSÓB BEZROBOTNYCH

Rozwijanie aktywnych form pomocy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym. Udzielanie wsparcia rodzinom dotkniętym bezrobociem, w szczególności w sytuacji długotrwałego pozostawania bez pracy.

Kierunki działań:

- a. Stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Świdnicy w zakresie wymiany informacji i monitorowania zjawiska bezrobocia na terenie gminy Dobromierz.
- b. Organizowanie prac społeczno – użytecznych.
- c. Organizowanie robót publicznych i prac interwencyjnych.
- d. Promowanie szkoleń i aktywnych form pomocy.
- e. Organizowanie stażów dla osób bezrobotnych i praktyk studenckich.
- f. Objęcie bezrobotnych pracą socjalną mającą na celu poradnictwo i wsparcie w systematycznym i skutecznym poszukiwaniu zatrudnienia.
- g. Kontrakt socjalny jako skuteczne narzędzie pracy wobec osób uchylających się od podjęcia zatrudnienia.
- h. Wsparcie finansowe rodzin bezrobotnych.
- i. Prowadzenie działań aktywizujących do nabycia nowych kwalifikacji, poprzez uczestnictwo bezrobotnych w różnego rodzaju szkoleniach i zajęciach integracyjnych.
- j. Realizacja na rzecz osób bezrobotnych projektów systemowych i konkursowych współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej we współpracy z Dolnośląskim Urzędem Wojewódzkim, innymi instytucjami publicznymi oraz organizacjami pozarządowymi i stowarzyszeniami.
- k. Nawiązanie współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom bezrobotnym.
- l. Tworzenie na terenie gminy sprzyjającego klimatu dla inwestorów zewnętrznych mogących stworzyć nowe miejsca pracy.
- m. Poprawa dostępności komunikacyjnej pozwalającej na podjęcie zatrudnienia poza miejscem zamieszkania.

2) *Cel strategiczny 2*

BUDOWA SYSTEMU WSPARCIA NA RZECZ OSÓB CHORYCH, NIEPEŁNOSPRAWNYCH I STARSZYCH

Podejmowanie działań skutkujących wyrównaniem warunków życia osób niepełnosprawnych, starszych i chorych. Zapewnienie stałego dostępu do podstawowych usług medycznych. Aktywizacja rodzin na rzecz zapewnienia opieki osobom starszym. Zwiększenie dostępności usług opiekuńczych i pielęgnacyjnych osobom starszym i niepełnosprawnym. Promocja aktywnego i zdrowego stylu życia.

Kierunki działań:

- a. Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych, wymagających opieki, w środowisku zamieszkania, a w przypadku wyczerpania wszystkich możliwości zapewnienia opieki środowiskowej, umieszczania osób wymagających całodobowej opieki środowiskowej w zakładach opiekuńczo – leczniczych i domach pomocy społecznej.
- b. Prowadzenie pracy socjalnej mającej na celu pomoc w załatwieniu dostępu do podstawowych usług publicznych, w tym korzystania z różnego rodzaju form rehabilitacji leczniczej i społecznej.
- c. Zapewnienie odpowiedniej jakości usług opiekuńczych osobom wymagającym takiej formy pomocy,
- d. Pomoc w uzyskaniu uprawnień emerytalno-rentowych, stopnia niepełnosprawności i podstawowych form świadczeń społecznych.
- e. Stała współpraca z rodziną chorego, niepełnosprawnego w celu udzielenia stosownego wsparcia.
- f. Likwidacja barier architektonicznych, transportowych i społecznych.
- g. Aktywizacja osób niepełnosprawnych i chorych do udziału w życiu społecznym gminy.
- h. Rozwijanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez osoby starsze i niepełnosprawne (utworzenia Klubu Seniora).
- i. Podjęcie działań w kierunku utworzenia Domu Dziennego Pobytu.
- j. Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Państwowym Funduszem Osób Niepełnosprawnych w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.
- k. Wspieranie osób niepełnosprawnych i starszych w miejscu ich zamieszkania, w szczególności poprzez uwrażliwienie społeczności lokalnej na potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych.
- l. Wspomaganie rodziców dzieci niepełnosprawnych poprzez pomoc w usuwaniu barier architektonicznych i transportowych, organizowanie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka oraz wsparcia dla matek opiekujących się dziećmi niepełnosprawnymi.
- m. Wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych
- n. Udzielanie pomocy i wsparcia na rzecz osób będących opiekunami osobami niepełnosprawnymi
- o. Promowanie idei wolontariatu, pozyskiwanie chętnych wolontariuszy i organizowanie szkoleń przy współpracy z instytucjami społecznymi.
- p. Zapewnienie podstawowej opieki medycznej z szerokim dostępem dla wszystkich obywateli.
- q. Organizowanie akcji profilaktycznych wśród dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców gminy.

3) Cel strategiczny 3

BUDOWA SYSTEMU WSPARCIA NA RZECZ RODZIN I RODZIN DYSFUNKCYJNYCH

Wyrównanie szans rodzin w dostępie do godnego życia, pomoc w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstw domowych. Aktywne rozwiązywanie sytuacji kryzysowej w rodzinie.

Kierunki działań:

- a. Zapewnienie schronienia, mieszkań socjalnych i chronionych dla osób i rodzin w szczególnej sytuacji życiowej.
- b. Prowadzenie systematycznej pracy socjalnej z rodzinami z problemem opiekuńczo – wychowawczym. Wsparcie instytucjonalne rodziny w kryzysie. Wspomaganie rodzin w prawidłowym wypełnianiu ról społecznych poprzez przydzielanie rodziny wspierającej lub asystenta rodziny.
- c. Systematyczna współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy w Rodzinie celem zapewnienia całodobowej opieki dla dzieci. Wspomaganie rodzin zastępczych spokrewnionych, funkcjonujących na terenie gminy. Ponoszenie odpłatności za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, rodzinach zastępczych i pogotowiu opiekuńczym.
- d. Udzielanie rodzinom pomocy psychologicznej, prawnej i społecznej.
- e. Systematyczne współdziałanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z placówkami oświatowymi i społecznością lokalną w celu bieżącej analizy sytuacji dzieci i młodzieży, a w szczególności przeciwdziałanie pojawiającym się patologiom.
- f. Skuteczne i systemowe przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Realizacja Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Praca Zespołu interdyscyplinarnego.
- g. Systematyczna współpraca z wymiarem sprawiedliwości, kuratorami sądowymi, służbą zdrowia i policją.
- h. Podjęcie działań w kierunku utworzenia gminnej placówki dziennego wsparcia dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.
- i. Podjęcie działań w kierunku poszerzenia oferty funkcjonujących na terenie gminy przedszkoli o oddział żłobkowy.
- j. Zapewnienie dzieciom i młodzieży alternatywnych form spędzania czasu wolnego poprzez organizację zajęć pozaszkolnych, zajęć opiekuńczo – wychowawczych i profilaktycznych, imprez integracyjnych i wypoczynku letniego.
- k. Pomoc materialna i rzeczowa dla rodzin pozostających w trudnej sytuacji finansowej i życiowej z systemu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. Dożywianie dzieci, młodzieży i osób dorosłych z rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Pomoc finansowa w opłatach mieszkaniowych

(dodatek mieszkaniowy i energetyczny). Wspieranie uczniów w procesie edukacyjnym poprzez system pomocy materialnej (zasiłki i stypendia szkolne).

- l.* Wspieranie rodzin wielodzietnych.
- m.* Wspieranie rodzin uzależnionych. Prowadzenie działań informacyjnych, motywacyjnych i wspierających w Punkcie konsultacyjnym.

4) Cel strategiczny 4

BUDOWA SYSTEMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ

Ograniczenie rozmiaru problemów aktualnie występujących i skuteczne zapobieganie powstawaniu nowych uzależnień. Przeciwdziałanie występowaniu przemocy w rodzinie.

Kierunki działań:

- a.* Ograniczenie i zmiana struktury spożywania napojów alkoholowych. Zmiana zachowań i postaw mieszkańców w sytuacjach związanych z alkoholem i narkotykami. Ograniczanie dostępności napojów alkoholowych.
- b.* Prowadzenie profilaktycznej działalności, w szczególności wśród dzieci i młodzieży oraz realizacja szkolnych programów profilaktycznych. Prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, opiekuńczo wychowawczych i profilaktycznych dla młodego pokolenia, promujących zdrowy styl życia.
- c.* Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie szkodliwości stosowania napojów alkoholowych i innych środków odurzających. Promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży oraz w całym środowisku lokalnym.
- d.* Zwiększenie dostępności do leczenia i terapii osobom uzależnionym oraz wspieranie efektów leczenia.
- e.* Funkcjonowanie Punktu konsultacyjnego.
- f.* Skuteczne systemowe przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Realizacja Gminnego Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
- g.* Opracowanie i realizacja Gminnego programu przeciwdziałania narkomanii.
- h.* Coroczne opracowanie i realizacja Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

5) Cel strategiczny 5

ROZWÓJ I INTEGRACJA SPOŁECZEŃSTWA LOKALNEGO

Propagowanie i rozwijanie wśród społeczności lokalnej idei odpowiedzialności i uczestnictwa w zaspokajaniu potrzeb społecznych.

Kierunki działań:

- a.** Tworzenie korzystnych warunków do powstawania i rozwoju organizacji pozarządowych na terenie Gminy Dobromierz.
- b.** Realizacja Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i pożytku publicznego.

- c. Krzewienie idei samopomocy i uczestnictwa mieszkańców w życiu społeczności lokalnej.
- d. Promowanie idei wolontariatu.
- e. Nawiązanie systematycznej współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie nowatorskich przedsięwzięć, wspomagających rozwiązywanie lokalnych problemów społecznych, realizowanych w oparciu o fundusze zewnętrzne.

VII. Monitoring i ewaluacja Strategii.

1. Wskaźniki realizacji działań.

- 1) Liczba zarejestrowanych bezrobotnych do ogólnej liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym.
- 2) Liczba bezrobotnych korzystających ze pomocy społecznej do ogólnej liczby mieszkańców gminy.
- 3) Liczba niepełnosprawnych korzystających z pomocy społecznej do ogólnej liczby klientów pomocy społecznej.
- 4) Liczba osób skierowanych do domu pomocy społecznej do ogólnej liczby mieszkańców gminy w wieku poprodukcyjnym.
- 5) Liczba osób dotkniętych problemem alkoholowym do ogólnej liczby korzystających z pomocy społecznej.
- 6) Liczba osób uzależnionych uczestniczących w zajęciach wspierających Punktu konsultacyjnego do liczby osób uzależnionych, korzystających pomocy społecznej.

2. Monitorowanie działań.

Realizacja Strategii będzie monitorowana w oparciu o założone wskaźniki realizacji działań. Źródłem pozyskania danych do pomiaru poszczególnych wskaźników będą dane statystyczne dostępne w zasobach Urzędy Gminy, Powiatowego Urzędu Pracy i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Ewaluacja ilościowa przeprowadzana będzie na podstawie analizy danych liczbowych pochodzących ze sprawozdań podmiotów zaangażowanych w realizację dokumentu programowego. Analiza ta określi poziom realizacji poszczególnych zadań. Ewaluacja jakościowa pozwoli ocenić skuteczność Strategii w zakresie zastosowanych form w opracowanych i wdrożonych przedsięwzięciach.

VIII. Finansowanie Strategii.

Realizacja Strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Dobromierz na lata 2014 – 2021 będzie finansowana ze środków pochodzących z budżetu państwa, budżetu gminy oraz funduszy zewnętrznych, w tym środków finansowych pochodzących z Unii Europejskiej. Osiągnięcie

zakładanych rezultatów jest jednak uzależnione od wielkości środków aktualnie dostępnych na realizację wyznaczonych celów.

IX. Realizatorzy Strategii.